

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt I. De oratione continua, & fiducia in Devm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

CAPVT I.

De oratione continua, & fiducia
in DEVM.

Quamvis in omni negotio aggrediendo orationis præsidium primum præcipuumque firmamen ubi de conversione animarum agitur, multò magis: tum, quia eam fides donum sit Dei, & corda hominum in manu Domini sint posita, nulliusque industriae diligentiaque nostræ sit vocatio gentium ad Evangelium, sed solius misericordis & prævenientis Dei; ad orationes & preces assiduas atque ferventes studium omne Ministrorum converti debet, spem omnem & fiduciam in caelesti gratia collocantium, & divinæ misericordis fores diutissimè pulsantium: tum quia non de quavis conversione res est, sed de prima, de maxima, de difficillima, quando vocatur infidelis ad fidem, qui cetera non affectum solum, sed ipsum quoque sensum jubetur exuere, & sese penitus abnegare, ut in obsequium Christi capivo intellectu eat. Tam est profectò orationis singulare præsidium, ut qui cetera omnia adhibeat, hanc li omittat, nihil acturus sit, in hasta & clypeo veniens, non in Domino fiduciam habens: *Neque enim in gladio suo possederunt terram, & brachium eorum non salvavit eos; sed dextera tua, Domine, & illuminatio vultus tui, qua complacuisse in eis, ait Propheta. Quare in hac re nihil oratione magis necessarium, nihil omnino potentius. Hæc enim una impetrat gratiam, donaque omnia, si cum fiducia in DEVM conjuncta sit. Apostoli, cum de totius orbis conversione curarent, rejectis ceteris beneficentia officijs, Nos (inquit) orationi & ministerio verbi instantes erimus: a deo in re se duo illa coherere intelligebant. Nunquam Petrus & Joannes, nunquam Paulus ante preces ad Deum factas, de Christo ad populū verba fecerunt. Et rectè Dionysius de Divinis nominibus c. 3. monet ante omnem actum, Theologia præsertim, orationem præire oportere. Ipse mediator Dei & hominum Christus JESUS non ante ad prædicandum Apostolos mittit, quam in oratione pervigil pernoctarit. Neque enim tam sermonis & diligentia suæ fructum, quam orationum expectare debet fidelis Dei minister.*

Longè plus sine ulla habitatione Paulus orationibus egit, quam coitionibus, plus lacrymis & gemitibus, quam exhortationibus. Similiter Petrus & Joannes, ceterique militia Christianæ duces. Orationi Stephani Saulum donatum vult Martyr Cyprianus *Sermone de bono patientis*. Sicut Monica matris lacrymis regenerationem suam magis acceptam dicit Augustinus, *lib. Confession.* quam Ambrosij concionibus. Ac denique vir Apostolicus *Franciscus Xaverius* multa millia hominum Christo peperisse legitur non tam humana facundia, quam ferventissimis precibus, lacrymis, gemitibus, & suspirijs, quibus per integras noctes pervigil multò fortius DEVM pulsabat. Atque in novo orbe inventi sunt ministri, qui simplici quidem sermone, & imperito, spiritu tamen Dei ferventes, plus in conversione barbarorum effecerint, quam multi præclari magistri.

Sed quia immensam esset exempla narrare; unus Paulus Apostolus pro omnibus esse potest, cujus in orando pro verbis Dei efficacia incedi-

Thom. à Jesu Oper., Tom. I.

bile studium nullus hominum fide dignum putaret, nisi id aperte ex ejus constaret Epistolis: nam ad Rom. 1. testem sibi DEVM advocat, quod sine intermissione semper in orationibus suis memoriam eorum faceret. Pro Corinthiis, pro Ephesius, pro Philippensibus, Colossensibus, & Thessalonicens. idem etiam demonstrat studium, ita ut omni stupore dignum sit, fidemque omnem prope modum superans, tot Ecclesiarum, tot domorum, tot hominum memoriam perpetuo in uno Paulo hærete, quos semper, quos sine intermissione, quos in cunctis orationibus etiam jurisorandi religione interposita, sibi scribit esse presentes.

Ac denique, ut ab Apostolorum exemplis non discedam, quis neget, quod etsi Dei gratia factum fuerit, ut ad prædicationem Petri tot millia Judæorum penitentiam egerint, & in Christum crediderint, & Pauli exhortatione tot millia gentium, idolorum vanitate rejecta, DEVM verum coluerint? Id tamen misericordia divina præveniente, precibus ipsorum Apostolorum, & monitis tribui debet. Videtur enim quodammodo DEUS vim pati, & ad benefaciendum sollicitari, pulsari sæpè, precesque & sacrificia sibi offerri: & ut minorum miseretur, in quibus non suppetunt merita majorum, nempe sacerdotum & ministrorum studio provocari.

Neque suis tantum sacrificijs & precibus, quamvis assidujs, quamvis ferventibus contentus esse debet fidelis Dei minister, sed aliorum etiam Christi servorum auxilia studiosissimè efflagitare, ut ex multarum personarum concursu gratia agantur pro eo, & consensus fratrum super omni re quam petierint in nomine Christi obtineat apud Patrem misericordiarum. PAULUS tantorum apud DEVM meritum vir, per omnes Epistolas pro se orari obnixè contendit, ut sermo Dei currat, & clarificetur, ut liberetur ab importunis & malis hominibus, ut deus ipsi fiducia in apertione oris sui, ut loquatur DEI verbum, ita ut oportet eum loqui. Atque hæc & alia hujus generis cogitans Christi servus, maximam atque optimam ministerij sui spem, in efficacibus & frequentibus, & suis, & suorum orationibus collocabit. Nam, ut optimè Augustin. *Epist. 97.* plus nos proficere alternis & communibus orationibus, quam singularibus & privatis credendum est.

His igitur duabus functionibus, oratione ad DEVM, & recursum simili ad homines, Apostolica cura definita est; quas si quis sejungat, tam fieri nequit, ut operam fratrum salutem acquirat, quam si longum pelagus enavigare contendens, vel nulla vela suspendat, vel plenis velis navem statione non solvat. Qui velit igitur in infidelium conversione fructuose operari, orandi studium nunquam sibi prætermittendum persuadcat, se ipsum ve d' jure sacrificium offerens, laqueis jejunijs, vigiliisque crebris, atque omni corporis maceratione DEVM sibi propitium reddat, ut Evangelium crecet, atque fructificet in universo mundo.

Opinor sane ex illo genere demoniorum multa versari inter infideles, quæ non nisi jejunijs & orationibus ejiciantur. Inter omnia verò venerabilis illa Agni immaculati victima principem locum obtinet, quam Patri quotidie immolet toto cordis affectu, plenaque fiducia, fidemissimè postulans, ut eos, ad quos legatione fungitur, filij sui coheredes facere dignetur, pro quibus ille sanguis effusus est: fieri non potest, ut tali oblatione tam

G

benè

benè ratiōis preces, ab eo, qui dives est in misericordia, & propter nimiam charitatem suam, cum & ipsi essent mortui, convivificavit nos Christo, repulsam ferant.

CAPVT II

De Charitate ferventi erga infidelium conversionem.

Non vulgaris divinæ charitatis modus, sed charitas ultra modum requiritur: ut qui de missionibus cogitant, animis Apostolicis mundum amplectantur universum, more illius, qui cum abesset, agebat: *Os nostrum patet ad vos, O Corinthii, cor nostrum dilatatum est.* Nulla enim totius orbis gens, quantum vis fera esse debet, cui non & ora, & corda vitorum Apostolicorum Charitas igne patefacta, & velut eliquata dehiscant.

Et quidem cum in eo charitatis lex posita sit, ut aeternæ felicitatis consortium iis, qui ejus participes fieri possunt, efficaciter optemus: salus universorum hominum impensissimè à Christi ministris cupienda, & votis ardentissimis efflagitanda est. Quis de re, qui mittendi sunt, læpissimè, ac ferè admodum cogitare, & se ad opus tam gloriosum frequentissimis actibus excitare, studio- rumque laborem eò dirigere debent.

Cum verò ad charitatis mensuram de proximorum interitu moror & dolor accrescant, funestissimum tot hominum interitum lacrymis prosequantur; & ad maturandam eorum, qui nondum interierunt, salutem creberrimis desideris, & pænis ultro susceptis indefessè contentantur.

Ex divinæ charitatis visceribus zelus erumpit: quo Fratres mittendi adeò flagrare debent, ut egrè ferant JESU Christi dulcissimi Dei, ac Redemptoris nostri tot hostes esse, qui cum intemperate ejus sponsa, Romana scilicet Ecclesia, bellum perenne gerant. Dolendum est quippe in universo terrarum orbe præter Italiam, & Hispaniam vix unam vel alteram urbem in vastissimis regionibus divino munere à communi ethnicismi, hæresis, aut schismatis diluvio præservatam reperiri. Dolendum præterea in paucissimis iis regnis, qui universalis eluvio non obruit, veros Dei amicos, velut sidera quædam, rarè admodum intermicare: communis enim Christianorum vivendi ratio sic sceleribus deformata est, ut modicam sempiternæ salutis spem generet. Tam lata est via, quæ ducit ad interitum.

Cum ergò veris DEI amicis exploratum sit, à quot & quam lævis hostibus pusillus Christi grex oblideatur, ardentissimè optare debent eos hostes non ferro, sed ligno, hac mitissima crucis disciplina, subjugare, & Ecclesiæ fœderatos efficere. Frequens autem rei tantæ meditatio zelum procul dubio excitabit, & tantæ calamitatis, quæ orbem pervasit, sensum auget. Hujus ardentis animarum zeli exemplar clarissimum extitit Paulus Apostolus, de quo sic scribit Chrysostomus. 2. Cor. 11. *Quis inquit, infirmatur, & ego non infirmor? Quis scandalizatur, & ego non uror? non dixit, & ego non molestia afficior: sed ego non uror, Urendi verbo, ostendere volens summum dolorem. Et rursus scribens in alia Epistola dicit: Sine nobis regnavistis, & utinam regnavissetis. Et rursus: Nunc vivimus si vos staretis in Domino; unde quanto opere studebat ut res fratrum se recitè haberent, qui nec vivere quidem se existimabat,*

si illi non essent salvi. Homo qui fuerat raptus ad tertium celum & delatus in paradysum, & qui suis particeps mysteriorum ineffabilium, & tantam apud DEUM assecutus erat fiduciam, illorum bonorum sensum non valde accipiebat, nisi etiam vidisset fratres secum esse salvos. Sciebas enim aperitè charitate nihil esse majus, neque quod sic cum ea conferendum, nec ipsum quidem martyrium, quod est summa bonorum. Nam charitas quidem absque martyrio facit Christi discipulos, martyrium autem sine charitate non potest hoc facere. Hæc S. Chrysostomus, qui pluribus locis, cum de S. Pauli charitate adversus proximos loquitur, ita esse rursus spiritu, adeò alta admiratione tantæ charitatis suspenditur, & abripitur animo, ut vix se ipsum capiat: præsertim cum illud explicat: *Operabam anachemam fieri, à Christo, (hoc est, inquit, carere aeterna remuneratione, & Christi præsentis conspectu) pro fratribus meis, qui sunt cognati mei secundum carnem, qui sunt Israelitæ.* Sic exponit in Commentarijs Epistola ad Romanos: *Operabat in gehennam mitti, & iudicium subire perpetuum, pro eorum salute, à quibus fuit sæpè lapidatus, qui eum interficere contenderant, ut bis tantarum ei auctores afflictionum, per fidem corpori Christi jungerentur. Quis ita dilexit Christum? si tamen hac dilectione & amore majus est aliquid nuncupandum. Quæ tamen omnia anachemata operabat apostolus, modò nulla sua culpa contingerent.*

Ad hanc igitur ardentem proximorum charitatem in ministris sancti Evangelij primò maximè spectat, ut eorum animus paratus ac promptus sit, pro animarum salute quælibet adversa perferendi, exemplo Christi Domini, & plurimorum aliorum Christi militum charitate ferventium, de quibus fuit primo lib. disseruimus.

Secundò hujus proximorum charitatis proprium est, progredi in eorum amore, quamvis ipsi non vicem ferant, minusque officio nostro proficiant ij, quos in Domino diligimus, & quorum causa laboramus: exemplo Apostoli, qui sic scribit 2. Cor. 12. *Ego autem libentissimè impendat, & superimpendat ipsi pro animabus vestris, licet plus vos diligens minus diligar. Considera, ait Chrysostomus, quos gradus commemorat: licet accipere, ipse autem non accipiebat; ecce primum opus bonum: & quamvis inopia premeretur; ecce secundum: Et illi prædicans, in tertium: Et impendit; ecce quartum: & non simpliciter abicit, sed cum incremento; ecce quintum: & non solum pecuniam, sed & seipsum; in sextum: & his qui non valde diligebantur; ecce septimum: & his qui valde diligebantur; ecce octavum. Hoc sicut & nos imitemur.* Hæc S. Pater.

Tertio ardentis charitatis circa proximos, est eorum commiseratio calamitatis, perinde ac nostri, ut manifestè testimonio illo Pauli supra adducto demonstratur: *Quis infirmatur & ego non infirmor? Ac denique omnes injurias criminaque alterius nobis illata, ex animo condonare, idque non semel aut iterum, sed quotiescunque ille peccaverit in nos.*

Hæc sunt perfectæ charitatis proximorum indicia, quibus præditi esse debent Evangelizantes Christum Dominum, in quo hæc & plurima alia multò majora charitatis signa præclara inventa sunt, zelo animarum ita exarsit, ut coarctetur, ut ipse ait, donec baptismo sanguinis sui pro eorum salute ablutus, se ipsum Patris hostiam viventem immolaret. Passionem & mortem probroffissimam obivit, spontè libensque & gaudens sustinuit, quod optavit ardentem, ut opprobria exprobrantium Deo in ipsum reciderent omnia, fieretque unus pro omnium gloria, opprobrium hominum,

Vid. Cap. 3. & 4. part. 1. Instru- tionis Missionario- rum Joan. à Jesu Maria.

Rom. 9.

2. Cor. 12.

2. Cor. 11

Quis scandalizatur, & ego non uror? non dixit, & ego non molestia afficior: sed ego non uror, Urendi verbo, ostendere volens summum dolorem. Et rursus scribens in alia Epistola dicit: Sine nobis regnavistis, & utinam regnavissetis. Et rursus: Nunc vivimus si vos staretis in Domino; unde quanto opere studebat ut res fratrum se recitè haberent, qui nec vivere quidem se existimabat,